

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 462/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4Co/962/2014-500 z 18. februára 2016 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka (pôvodne [REDAKOVANÉ], ktorej právnym nástupcom v dôsledku zlúčenia je v záhlaví označená sťažovateľka) sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 13. augusta 2018 domáha vyslovenia porušenia základného práva na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základným právom na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a právom na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu. Okrem toho žiada napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať primerané finančné zadost'učinenie 3 500 eur.

II.

2. Okresný súd Trenčín rozsudkom z 8. októbra 2014 zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 3 500 eur a v prevyšujúcej časti o zaplatenie 11 500 eur žalobu zamietol. Ešte predtým bola v tomto konaní zamietnutá žaloba v tej časti, v ktorej sa žalobca proti sťažovateľke domáhal uverejnenia ospravedlnenia a zaplatenia podstatne vyššej náhrady nemajetkovej ujmy. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu bol potvrdený.

3. Okresný a krajský súd vychádzali z toho, že v denníku [REDACTED], ktorého vydavateľom je sťažovateľka, bol 19. septembra 2009 na druhej strane uverejnený článok s názvom *Sponzor Smeru bol pri vysielackách za pol miliardy*, ktorý obsahoval text [REDACTED] [REDACTED] (žalobca). Jeho firma [REDACTED] v súčasnosti oficiálne zastupuje [REDACTED] na Slovensku. [REDACTED] ešte v roku 2001 prichytili pri nelegálnom vývoze lietadiel [REDACTED]. „Dňa 22. októbra 2009 denník [REDACTED] zverejnil opravu tohto znenia: «[REDACTED] 19. septembra 2009 v článku „[REDACTED] [REDACTED] nesprávne uviedla, že [REDACTED] prichytili pri nelegálnom vývoze lietadiel [REDACTED]. Colníci nevrátili zásielku lietadiel preto, že by vývoz bol nelegálny. Nie je tiež pravda, že firma [REDACTED] v súčasnosti oficiálne zastupuje [REDACTED] Za chyby sa ospravedľujeme.» Predmetom článku bolo obstaranie vojenského materiálu, nakladanie s verejnými finančnými zdrojmi a poukázanie na prepojenia medzi dodávateľom a zamestnancami ministerstva obrany. Cieľom článku nebolo informovať o žalobcovi a ani o jeho obchodnej spoločnosti [REDACTED].

4. Okresný súd považoval za preukázané, že do konca roka 2002 bolo ukončené správne, colné a trestné konanie týkajúce sa vývozu lietadiel. Trestné stíhanie bolo zastavené a v colnom konaní bola spoločnosti žalobcu uložená pokuta 1 000 000 Sk z dôvodu, že pri vyvázaných lietadlách bola nesprávne označená licencia a súčasti ich základnej výzbroje. Okresný súd tieto skutkové zistenia interpretoval tak, že nebola potvrdená zjednodušená informácia o nelegálnom vývoze lietadiel [REDACTED] tak, ako bola obsiahnutá v článku sťažovateľky. Okresný súd uviedol, že povinnosťou sťažovateľky bolo verejnosť informovať úplne a presne, teda aj s doplnením o výsledky colného a trestného konania, keďže s týmito výsledkami v čase zverejnenia článku sťažovateľka disponovala. Okrem toho okresný súd poukázal na to, že vývoz lietadiel bol predmetom rozsiahleho mediálneho záujmu v rokoch 2001 a 2002.

5. Okresný súd následne skúmal charakter sťažovateľkou zverejnenej informácie z pohľadu toho, kto, o kom, čo, kde, kedy a ako uvádzal. Pri skúmaní jednotlivých otázok dospel k záveru, že nerovnováhu zistil len pri skúmaní časového kritéria, keďže o skutočnostiach z roku 2001 bolo vo vzťahu k žalobcovi sťažovateľkou informované v roku 2009. V tejto súvislosti poukázal na to, že informácia je pominuteľným majetkom a oneskorenie jej zverejnenia je spravidla spojené so stratou jej hodnoty a významu, pričom verejnosť má právo na aktuálne informácie a zvlášť vtedy, ak sa týkajú otázok dôležitého verejného záujmu. Práve v oneskorenom a nepresnom informovaní okresný súd videl nerovnováhu medzi právom žalobcu na ochranu osobnosti a právom sťažovateľky na slobodu prejavu, ktorá viedla k porušeniu práva na žalobcu na ochranu osobnosti sťažovateľkou s priznaním náhrady nemajetkovej ujmy 3 500 eur. Okresný súd zo skutočnosti, že sťažovateľka približne po mesiaci po zverejnení žalovaného článku uverejnila jeho opravu, dospel k záveru, že sťažovateľka zrejme mala informácie o výsledkoch trestného a colného konania alebo si ich bola schopná obstaráť. Ak by výsledok konaní nepoznala, nemala by dôvod uverejňovať opravu a ešte sa aj ospravedľovať. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na to, že novinári sú pri informovaní chránení iba v čase, kým o informovanej skutočnosti nie je ukončené trestné konanie. V danej veci sa táto ochrana nevzťahuje na sťažovateľku, pretože trestné konanie bolo ukončené pred šiestimi rokmi od uverejnenia článku a povinnosťou sťažovateľky bolo, aby si pred jej uverejnením zistila výsledky colného a trestného konania.

6. Pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy 3 500 eur okresný súd okrem poukazu na to, že z výsluchu žalobcu vyplynulo, že opätovné zverejnenie informácie na neho pôsobilo psychicky ťažko, zvýraznil okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu jeho práva. V tejto súvislosti uviedol, že bolo povinnosťou sťažovateľky pri informovaní o konaní žalobcu z roku 2001 a s odstupom šiestich rokov od skončenia trestného konania zistiť komplexné informácie o výsledku colného a trestného konania.

7. Krajský súd na odvolanie žalovaného napadnutým rozsudkom preskúmal výrok o povinnosti sťažovateľky zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu 3 500 eur a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Bol toho názoru, že okresný súd v odôvodnení uviedol dôvody, ktoré ho viedli k záveru, že uverejneným článkom došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na zásahy do občianskej cti, dôstojnosti a vážnosti žalobcu, a to v narušení dôveryhodnosti jeho osoby, ktoré sa prejavilo vo svedecky preukázaných negatívnych reakciách okolia, pričom práve tieto negatívne reakcie okolia krajský súd zdôraznil ako skutočnosti, ktoré odôvodňujú priznanie a výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Spojenie v článku, podľa ktorého mal byť žalobca prichytený pri nelegálnom vývoze lietadiel, krajský súd interpretoval ako označenie žalobcu ako možného páchatel'a závažnej trestnej činnosti.

8. Následne sa krajský súd vysporiadal s námietkou, že článok reagoval na aktuálnu spoločenskú tému, ktorou bol nákup vojenského materiálu, a hospodárnosť nakladania s verejnými financiami, ktoré odôvodňovalo obmedzenie alebo narušenie práv žalobcu. Krajský súd uznal privilegované postavenie sťažovateľky ako média, no poukázal na hranice jeho ochrany vo vzťahu k právam na ochranu osobnosti žalobcu. Krajský súd uviedol, že sloboda prejavu a právo na informácie sú síce zaručené ústavou, no v niektorých prípadoch však musí sloboda prejavu ustúpiť právam iných. V tejto súvislosti krajský súd dospel k tomu, že text článku nie je informovaním, ale hodnotiacim úsudkom, ktorý požíva ochranu v rámci zaručenej slobody prejavu, len keď vychádza z dostatočného faktického základu. Krajský súd poukázal na odstup času medzi skutočnosťami, ktoré boli hodnotené v článku. Zatiaľ čo v rokoch 2001 a 2002 bola verejnosť informovaná podľa vtedy dostupných informácií, informácie z roku 2009 neodrážajú zistiteľné informácie o skončenom trestnom a colnom konaní. Krajský súd sa stotožnil s tým, že ak sťažovateľka opätovne verejnosť informovala, mala tak robiť presne aj s doplnením o výsledky colného a trestného konania a práve týmto konaním došlo k nerovnováhe a konfliktu medzi právom žalobcu na ochranu osobnosti a právom sťažovateľky na slobodu prejavu. Krajský súd uviedol, že existenciu závažnej ujmy spôsobenej žalobcovi neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv okresný súd aj správne objektívne vyhodnotil z hľadiska obsahu, intenzity a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo, pričom priznanie náhrady nemajetkovej ujmy 3 500 eur nemožno považovať za nezodpovedajúce kritériám určenia nemajetkovej ujmy v peniazoch.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré bolo najvyšším súdom odmietnuté. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, procesnú prípustnosť dovolania posudzoval najvyšší súd podľa Občianskeho súdneho poriadku, pričom dospel k záveru, že sťažovateľka dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazoval znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku, voči ktorým by bolo dovolanie prípustné. Dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku,

no sťažovateľka procesné vady podľa § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) Občianskeho súdneho poriadku netvrdila a taktiež nebola zistená vada konania namietaná sťažovateľkou podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku spočívajúca v odňatí možnosti konať pred súdom, ktorá by mala za následok znemožnenie procesných práv sťažovateľky. K tomu najvyšší súd uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia v spojení s rozhodnutím okresného súdu sa vysporiadalo s pre vec podstatnými skutkovými a právnymi otázkami.

III.

10. Podľa sťažovateľky sa krajský súd nevysporiadal s právnou argumentáciou v odvolaní, keď sa stotožnil s rozsudkom okresného súdu, hoci sťažovateľka konkrétnymi skutočnosťami poukazovala na jeho nesprávnosť. Podľa sťažovateľky všeobecné súdy neuviedli, ktorými nepravdivými informáciami malo byť zasiahnuté do práv žalobcu tak, že si to vyžadovalo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sťažovateľka považuje skutkové a právne závery všeobecných súdov za zjavne neodôvodnené až arbitrárne, a preto z ústavného hľadiska neudržateľné.

11. Podľa sťažovateľky sa krajský súd dopustil namietaného porušenia základných práv tým, že nad mieru zodpovedajúcu proporcionálne správne hodnoteniu dôležitosti jednotlivých ústavných práv pripisoval väčší význam právam žalobcu a znižoval význam jej práva na slobodu prejavu ako nositeľa práva na informácie a slobodu slova. Navyše sa krajský súd nezaoberal otázkou dostatočnosti sťažovateľkou poskytnutého morálneho zadosťučinenia s tým, že z rozsudkov všeobecných súdov nie je zrejmé, na základe akých dôkazov dospeli k záveru, že u žalobcu došlo k negatívnym následkom v súvislosti s článkom napriek predchádzajúcej širokej a negatívnej medializácii v rokoch 2001 až 2002. Osobitne sťažovateľka namieta to, že súdy sa nepokúsili o test proporcionality, na základe ktorého by mohlo dôjsť k vyhodnoteniu záverov o tom, ktorému právu bolo potrebné v danom prípade dať prednosť. Okrem toho súdom unikol význam a účel článku, ktorého pointou bolo poukázať na neefektívnosť vynakladania verejných zdrojov pri nákupe vojenského materiálu a na možné podozrenia z klientelizmu a personálneho prepojenia.

12. Podľa sťažovateľky sa krajský súd nevysporiadal s jej odvolacou argumentáciou, keďže sa obmedzil len na paušálne konštatovanie, že okresný súd správne zistil skutkový stav. Takéto vágne konštatovanie je v rozpore s požiadavkami na riadne odôvodnenie, pretože náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súdy žalobcovi priznali na základe údajného zníženia jeho vážnosti v spoločnosti v značnej miere, čo je v rozpore s vykonanými dôkazmi. Čo sa týka otázky, či došlo k neoprávnenému zásahu, sťažovateľka uvádza, že médiá môžu byť zbavené povinnosti overovať skutkové tvrdenia, ktoré sú urážlivé pre súkromné osoby len výnimočne. Okrem toho sa súdy podľa sťažovateľky nevysporiadali s tým, prečo parafrázovanie informácií uverejnených v roku 2001 a 2002 znova v roku 2009 je zásahom do práva na ochranu osobnosti, navyše, ak bolo preukázané, že za vývoz lietadiel v roku 2001 bola obchodnej spoločnosti žalobcu uložená pokuta.

IV.

13. Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (III. ÚS 180/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

14. Krajský súd sa v napadnutom rozhodnutí v rovine zákonného práva musel vysporiadať s konfliktom základného práva sťažovateľky podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 dohovoru so základnými právami žalobcu podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 ústavy a čl. 8 dohovoru. Z povahy týchto práv vyplýva, že riešenie ich kolízie nemožno v rovine zákonného práva dosiahnuť striktnými normatívnymi riešeniami, čoho prejavom je relatívna neurčitosť noriem o ochrane osobnosti v Občianskom zákonníku. Táto relatívna neurčitosť dáva všeobecným súdom na strane jednej relatívne široký priestor na zohľadnenie okolností konkrétneho prípadu, no na strane druhej od všeobecných súdov vyžaduje v rovine právneho posúdenia splnenie zložitej úlohy porovnania významu týchto základných práv v konkrétnom prípade.

15. I v tejto veci bolo úlohou všeobecných súdov, aby zistovali mieru dôležitosti základných práv strán sporu a následne dospeli k záveru o potrebe uprednostnenia jedného z nich (I. ÚS 408/2010). Otázka sa však neobmedzuje len na to, ktoré z týchto práv bude uprednostnené, no zároveň aj na otázku, aká bude miera tohto uprednostnenia. Výsledok takéhoto vzájomného porovnania sa neprejaví len v zodpovedaní otázky, či konaním sťažovateľky došlo k porušeniu práv žalobcu podľa § 11 Občianskeho zákonníka, ale aj v zodpovedaní otázok, ktoré na zistený skutkový stav kladie § 13 Občianskeho zákonníka. Relatívne neurčité pojmy ako česť, dôstojnosť, zadost'učinenie či primeranosť môžu byť zodpovedané len v rovine všeobecného pojmu proporcionality a v rovine tohto pojmu treba preskúmať krajským súdom sťažovateľke uloženú povinnosť spočívajúcu v zaplatení 3 500 eur, keďže i uloženie náhrady nemajetkovej ujmy môže viesť k porušeniu základného práva na slobodu prejavu. Ústavnoprávny prieskum sťažovateľkou namietaného rozhodnutia ako zásahu do jej základného práva je možný len identifikovaním jeho účelu, vhodnosti, nevyhnutnosti a primeranosti.

16. Tieto východiská možno vo všeobecnosti preniesť do roviny sporu o ochranu osobnosti, pričom rozhodujúce bolo posúdenie proporcionality v užšom zmysle, teda či v danom konkrétnom prípade malo mať prednosť právo žalobcu na ochranu osobnosti pred sťažovateľkinou slobodou prejavu. Proporcionality v tomto prípade vyžaduje posúdenie toho, kto, o kom, čo, kde, kedy a ako povedal (II. ÚS 152/08, II. ÚS 326/09, IV. ÚS 448/2012). Záver o neprípustnosti zásahu do osobnostných práv neposkytuje automaticky odpoveď aj na naväzujúcu otázku, či je okrem morálnej satisfakcie opodstatnená aj náhrada nemateriálnej ujmy v peniazoch a v akom rozsahu.

17. Pri posudzovaní sťažovateľky ako subjektu, ktorý mal zasiahnuť do práva žalobcu, treba vychádzať z toho, že subjekty uplatňujúce slobodu prejavu treba rozčleniť z hľadiska dôležitosti ich prejavov pre výmenu názorov v demokratickej spoločnosti. Privilegované postavenie patrí masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu (rozsudok ESLP Prager a Oberschlick v. Rakúsko z 26. 4. 1995, sťažnosť č. 1594/90, rozsudok ESLP Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku z 20. 5. 1999, sťažnosť č. 21980/93), pretože tým vytvárajú podmienky na kontrolu verejnej moci zo strany verejnosti. Tak tomu bolo aj v tomto prípade. Preto treba zohľadniť, že v demokratickej spoločnosti je každému dovolené vyjadrovať sa k veciam verejným a vynášať o nich hodnotiace súdy. Osobitne médiá majú spoločenskú povinnosť, s ktorou korešponduje ich právo poskytovať informácie a myšlienky o záležitostiach verejného záujmu. Médiá môžu používať určitú mieru prehánania a provokácie ako nástroja na vzbudenie záujmu o informácie. Preto je v tomto prípade nevyhnutné sťažovateľke priznať určité privilegované postavenie.

18. Pri posudzovaní osoby žalobcu je zrejmé, že sťažovateľka informovala o nákupe vysieláčiek ministerstvom obrany. Žalobca v súvislosti so svojou účasťou na tomto nákupe objektívne mohol očakávať záujem o informovanie o jeho prípadnej účasti na tomto procese, keďže na obchode bola zúčastnená i jemu blízka obchodná spoločnosť. Pri informovaní o žalobcovi nešlo o súkromnú osobu v pravom slova zmysle (rozsudky ESLP Fayed proti Spojenému kráľovstvu z 21. 9. 1994, sťažnosť č. 17101/98 ods. 75 a Timpul Info – Magazin a Anghel proti Moldavsku 2007, sťažnosť č. 42964/05), ale skôr o kritiku smerovanú k jeho profesii obchodníka so štátom a v štátom regulovanom obchode. Takáto kritika je chránená viac ako kritika zasahujúca do sféry súkromnej (rozsudok ESLP Dalban proti Rumunsku z 28. 9. 1999 č. 28114/95, bod 50). Preto z tohto pohľadu nie je dôvod na to, aby bola žalobcovi priznaná vyššia miera preferencie jeho práv.

19. Z hľadiska vzťahu práva žalobcu a sťažovateľky sa však ako rozhodujúci prvok javí predmet a čas zverejnenia žalobcom namietanej informácie. Rozhodujúce nebolo to, aké bolo postavenie či už žalobcu alebo sťažovateľky, ale to, o čom, ako a kedy bolo informované. Informácia o nákupe vysieláčiek bola nepochybne predmetom dôvodného zvýšeného záujmu, no žalobca informovanie o tejto problematike nenamietal. Namietol to, že v roku 2009 bolo znova informované o udalostiach z roku 2001. V tejto súvislosti je zrejmé, že informovanie o konaní z roku 2001 nebolo v žiadnom súvisle so základnou témou namietaného článku, ktorý sa zaoberal nákupom zbraní v roku 2009. Preto ani nemožno dospieť k záveru, že by otázka konania žalobcu z roku 2001 mohla znova v roku 2009 byť predmetom dôvodného verejného záujmu. Opakované informovanie o udalostiach z roku 2001 bolo mimo doby a objektu verejného záujmu v roku 2009. Vo vzťahu k osobám a javom, o ktorých bolo informované, je zrejmé, že informácia o žalobcovi a jeho účasti na nelegálnom vývoze zbraní v roku 2001 nebola vôbec objektom sťažovateľkou sprostredkovej informácie, a preto ani nebola spôsobilá prispieť k verejnej debate o nákupe zbraní v roku 2009. Z týchto hľadísk sa preto javí ako dôvodné, aby bola žalobcovi priznaná vyššia miera ochrany jeho základných práv.

20. To v konečnom dôsledku súvisí s tým, ako bolo o udalostiach z roku 2001 sťažovateľkou informované v roku 2009. Spôsob prezentovania tejto informácie nesmeruje k opisu toho, čo sa stalo, ale k zvýrazneniu protiprávnosti konania žalobcu strohým vyjadrením o tom, že bol v roku 2001 prichytený pri nelegálnom vývoze lietadiel ■ ■■■■■. Takáto informácia, ktorá v sebe nesie prvky negatívneho hodnotenia žalobcu, však celkom nekorešponduje s tým, že v konaní pred všeobecnými súdmi bolo zistené, že do konca roka 2002 bolo ukončené colné a trestné konanie nelegálneho vývozu s tým, že trestné stíhanie bolo zastavené a v colnom konaní bola spoločnosti žalobcu uložená pokuta za nesprávne označenie licencie a súčasti základnej výzbroje lietadiel pri ich vývoze. Zo spojenia žalobcu s nelegálnym vývozom zbraní však vyplýva informácia o závažnom delikte, ktorý spáchal osobne žalobca. Na takejto šokujúcej informácii mohol byť verejný záujem v roku 2001, keď bol vývoz predmetom neuzavretého vyšetrovania zo strany štátnych orgánov, no informovanie o nich nemalo v roku 2009 žiaden význam. To platí o to viac, že sťažovateľka si mohla overiť to, akým spôsobom bolo vyšetrovanie vývozu ukončené, teda mohla zistiť mieru osobnej účasti žalobcu na tomto konaní a rovnako mohla zistiť aj jeho závažnosť. I z toho hľadiska možno dospieť k záveru o odôvodnenosti uprednostnenia práv žalobcu pred právami sťažovateľky.

21. Primeranosť zásahu do základných práv žalobcu článkom sťažovateľky v zásade vyplýva len z postavenia sťažovateľky ako vydavateľa novín a z postavenia žalobcu ako podnikateľa obchodujúceho so zbraňami. Obchod so zbraňami je prirodzene spojený so štátom nielen tým, že štát je pravidelným obstarávateľom zbraní, ale i tým, že ho štát prísne reguluje. Spoločnosť žalobcu v roku 2001 porušila pri vývoze zbraní túto reguláciu, za čo bola v colnom konaní postihnutá pokutou. Sťažovateľka o týchto skutočnostiach informovala v roku 2009 nielen bez akékoľvek súvisu s aktuálnym predmetom verejného záujmu, ale aj nepresne a zjednodušujúco tak, že informácia navodzovala dojem o závažnom protiprávnom konaní žalobcu. Preto nemožno dospieť k tomu, že by záver všeobecných súdov o porušení práv žalobcu sťažovateľkou bol v rozpore nielen s normami zákonného práva, ale aj že by zasahoval do základných práv sťažovateľky, ktorých porušenie namieta.

22. Rovnako v rozpore s týmito právami sťažovateľky nie je záver všeobecných súdov o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy 3 500 eur. Z rozhodnutí všeobecných súdov je zrejmé, že pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predovšetkým zohľadnili to, že sťažovateľka s odstupom času zjednodušene informovala o konaní žalobcu, hoci si mohla zistiť, že trestné konanie v tejto veci bolo zastavené a v colnom konaní bola obchodnej spoločnosti žalobcu uložená pokuta. Práve z toho, že s odstupom času bolo o žalobcovi informované nepresne, bola vyvodená primeranosť priznania náhrady nemajetkovej ujmy 3 500 eur. V týchto záveroch všeobecných súdov nemožno identifikovať porušenie základných práv sťažovateľky. Sťažovateľka v namietanej časti článku uvádzala fakt spočívajúci v tom, že žalobca sa dopustil nelegálneho konania pri vývoze zbraní, no skutočnosťou bolo to, že jeho obchodná spoločnosť sa dopustila colného deliktu, za ktorý bola postihnutá pokutou. Možno súhlasiť so všeobecnými súdmi, že vzhľadom na odstup času a to, že všetky konania, ktoré preverovali tieto udalosti, boli skončené, bolo povinnosťou sťažovateľky preveriť si skôr medializované zjednodušené informácie a informovať o nich v súlade so závermi týchto skončených konaní orgánov verejnej moci.

23. Napokon nemožno dospieť k záveru, že by došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z odôvodnení namietaného rozhodnutia krajského súdu vyplývajú dokazovaním zistené skutočnosti a to, ako tieto skutočnosti boli právne posúdené. Nemožno súhlasiť s tým, že by krajský súd nereagoval na odvolacie námietky sťažovateľky alebo nevykonal test proporcionality. Z textu odôvodnenia rozhodnutia vyplýva posúdenie všetkých rozhodujúcich skutočností v ich vzájomnej súvislosti vo vzťahu k ustanoveniam zákona a právam oboch strán sporu. Takéto posúdenie je primeraným zohľadnením práv žalobcu a sťažovateľky. Test proporcionality nevyhnutne nemusí byť osobitne v texte zvýrazneným myšlienkovým postupom, keďže jeho vykonanie je vo svojej podstate právnym posúdením skutkových okolností z pohľadu proti sebe stojacich práv strán v spore o ochranu osobnosti. Takéto právne posúdenie je z napadnutého rozhodnutia zrejmé a to, že jeho výsledok nie je v prospech sťažovateľky, neznamená, že by bolo porušením jej základných práv.

24. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2021

Robert Šorl
predseda senátu